

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku
Ekklesiastikē Istorìa, Eklogai Apo Tōn Istorion
Philostorgiu Kai Theodōru**

Theodoretus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

In Caput VIII. Refellitur Baronii sententia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

quam sit, & quando missa fuerit, obscurum est. Liberatus quidem in Brevariario scribit, post damnationem Vitalis atque Miseni, cum Acacius manifestè deprehensus esset hæreticus, Felicem Papam in Synodicis Litteris quas ad eum scripsit, ita posuisse: *Peccasti: ne adicias; & de prioribus supplicia.* Liberatum sequutus est Baronius in Annalibus Ecclesiasticis. Verùm observavi, in Acacianæ historiae narratione Liberatum sæpius hallucinari: idque ex hoc loco manifestissimè convincitur. Qui enim fieri potest, ut Felix Papa has Synodicas litteras quas refert Liberatus, post damnationem Vitalis ac Miseni ad Acacium scripserit, cum constet Felicem Papam, quarto aut quinto die post damnationem illorum, sententiam depositionis misisse ad Acacium, ut superius demonstrevi. Alia igitur querenda est admonitio, quâ Acacius secundo admonitus fuerit à Felice. Mihi quidem hæc secunda admonitio non alia videtur esse, quam Libellus citationis à Felice Papa ad Acacium transmissus per Vitalem ac Misenum Legatos: qui sic incipit: *Episcopali diligentia commovente, debuerat dilectio tua, &c.* Nec dubitabit, ut spero, quicumque cum libellum legerit, quin hæc sit secunda admonitio Felicis Papæ ad Acacium missa. In hac enim epistola Felix Papa benignè monet Acacium, ut accepto libello accusationis quem Joannes Tabennesiota sedi Romanæ adversus ipsum obtulerat, Romam quamprimum proficisci maturet, objectis criminibus responsurus in conventu Episcoporum Italiae.

In Caput VII.

IN sententia item depositionis quam Felix Papa misit Acacio, locus est quidam qui lectorem conturbare merito possit. Sic enim legitur in fine ejus sententiæ: *Sublatum tibi nomen & manus ministerii sacerdotalis agnosce. Sancti Spiritus iudicio, & Apostolica auctoritate damnatus, nunquamque anathematis vinculis exuendus.* Nimia enim profectò videtur illa severitas, & aliena ab Anistite Christiano, hominem anathematis vinculo ita obstringere, ut eo nunquam exui penitus possit. Sed non hæc fuit mens Felicis Papæ, qui omnibus votis semper optavit, ut Acacius abjecto pristino errore, & repudiatâ hæreticorum Communionem, ad unitatem Ecclesiæ Catholicæ reverteretur. Cum ergo dicit Acacium nunquam anathematis vinculis exuendum esse, verba sunt comminantis, quibus Acacio denuntiat nunquam illum anathematis vinculo liberandum, nisi resipuerit & ab hæreticorum communicatione se se penitus abruperit. Ita certè hunc locum explicat Gelasius Papa in tomo de anathematis vinculo, in quo respondet Orientalibus, in sententia damnationis Acacii hæc Felicis Papæ verba reprehendebant. Verba Gelasii sunt hæc: *Quod etiam in Acacii sententia rationabiliter intueendum est, in qua etiamsi ei dictum est; Nunquamque solvendus: non est adjectum*

A tamen: *Etiamsi resipueris; etiamsi ab errore discesseris; etiamsi prevaricator esse destiteris. Quapropter in aperto est, ita dictum: Nunquam solvendus: sed talis scilicet, qualis est & ligatus: non autem talis effectus, qui sicut ligandus non erat, sic absolutus esse dicebatur.* Et aliquando post: *Itaque ipse in se insolubilem fecit esse sententiam, qui talis permanere delegit, qualis veraciter non posset absolvi, &c.*

In Caput VIII.

Resellitur Baronii sententia.

HÆc sunt quæ ad illustrationem historici Acacianæ ex optimis Scriptoribus collecta, pro virili parte contulimus; quæ aut à Baronio prætermissa, aut secus quam oportuit, commemorata sunt. Nam Baronius ad annum Christi 484. postquam retulit damnationem Vitalis atque Miseni, de Acacio ita scribit. His peractis, aliâ sessione cognita est Acacii causa; allatisque in medium cunctis manifestis ab eo perpetratis criminibus, sententiâ omnium est judicatus; hæreticorum participatione pollutus. Atne sic quidem in eum excommunicationis sententiam intorquere Patribus hæcenus visum est: sed scriptis ad eum rursus litteris Synodalibus, admonitus est ut resipisceret: aliâ sciret, se excommunicationis sententiâ percellendum. De hac autem quæ præcessit sententiam admonitione testatur Liberatus. Et paulò post: *Porrò desiderantur ejusmodi litteræ Synodales ad Acacium missæ. Constat autem tantum abuisse, ut Acacius resipisceret: ut mox Joannem illum Apameæ Episcopum electum, qui nuper ipso Acacio agente, fuerat à Romano Pontifice cum Petro excommunicatus, idem Acacius creavit Tyri Episcopum: Petrum verò Fullonem confirmavit in sede Antiochena, ut Papæ Felicis litteræ datæ ad Clerum Constantinopolitanum declarant, quæ inferius recitandæ erunt.* Multa sunt in hac narratione quæ Baronio concedere non possumus. Primò enim quæ de Synodalibus litteris à Felice Papa ad Acacium missis scribit ex Liberato Diacono, ea nos paulò supra abundè, ut opinor, refutavimus. Deinde quod Baronius affirmat dilatam fuisse damnationis sententiam in Acacium, id manifestè resellitur ex epistola ipsius Synodi Romanæ ad universos Presbyteros & Archimandritas Constantinopoli & per Bithyniam consistentes. In hac enim epistola quæ gestorum in illa Synodo Romana accuratam narrationem complectitur, primò quidem Vitalis ac Misenus damnati esse dicuntur: postea verò, nulla interposita dilatione, Acacius à sacerdotali honore & Ecclesiastica Communionem remouetur. Verba Epistolæ sunt hæc: *His ergo deterioribus compertis, Vitalem atque Misenum à sacerdotali collegio & sacrosancta Communionem suspendimus. Acacium quoque membris Christi peruciosius inhiantem, & per*

per civitates atque provincias, unam de Fide Catholica Ecclesiam dissipantem, inter Episcopos sanctos, atque inter Christianos judicavimus non haberi. Qualiter enim fieri poterat, ut scindens tunicam Christi, quam nec crucifigentes cum dividere ausi sunt, in numero fidelium conseretur. Igitur omnia qua nobis in timore Dei competunt, cogitantes, ac providentes, ne toties extincta Eutychniana pestis hareses, cujus Acacius defensor est ac patronus, serpens ut cancer Christi membra disperderet; cum jam nunc ut partem putridam anathematizamus sententia memorata abscissum. Vides nullam hic mentionem fieri dilationis interpositae; sed post damnationem Vitalis atque Miseni, sententiam excommunicationis continuo in Acacium esse vibratam. Quod si dilatio interposita fuisset, procul dubio id retulissent Episcopi in Epistola Synodica ad Archimandritas. Id enim ad exaggerandum crimen Acacii, non mediocre pondus habuisset; Sed nec Gelasius Papa in Gestis de nomine Acacii, mentionem ullam facit interpositae dilationis. Sic enim scribit: "Quibus rebus habita Synodo commotus beatissimus Papa, Vitalem & Misenum ab officio & communione suspendit, Acaciumque damnavit. Quod autem Baronius addit, Acacium post damnationem Vitalis atque Miseni, Joanni Antiocheni Episcopo Tyrionum Episcopatum tradidisse, in eo graviter hallucinatur. Diu enim ante Synodum Romanam qua Vitalis ac Misenus damnati sunt, Joannem illum ad Episcopatum Tyri promoverat Acacius, ut docet Gelasius in Gestis de nomine Acacii. Ibi enim scribit Joannem Tabennefiotam, cum Romam venisset, legereturque illi Epistola Acacii ad Simplicium Papam, qua postulabat ut Petrus & Joannes Antiocheni iudicio sedis Apostolicae condemnarentur, hac etiam in parte gravissimos Acacii lapsus atque excessus observasse. Verba Gelasii sunt haec: *Quod cum praefatus Joannes Alexandrinus Episcopus relegisset, tacere non potuit, quod Joannem illum quem Acacius damnaverat cum Petro, & sine remedio penitentia fecit ab Apostolica sede damnari; post tot damnationes Tyrionum miserit Ecclesia praesidere. Postquam ergo non solum nihil profecisse littera praedecessoris sui sanctus Felix Papa cognovit, & iudicia quadam ab Acacio fieri in everisionem totius Ecclesiastica disciplina, electis Vitale Episcopo, &c. Cum igitur Joannes Alexandrinus Romam venerit Trocundo & Severino Coss. hoc est, anno Christi 482. Joannis Antiocheni promotio ad Episcopatum Tyri, quae ab Acacio facta esse dicitur, ante illius adventum acciderit necesse est. Neque enim Joannes Alexandrinus narrabat Romanis, nisi ea quae ante ipsius adventum contigerant, & quae Romani nondum didicerant. Sed & Felix Papa in sententia damnationis adversus Acacium prolata, ubi omnes illius excessus, seu, ut verbo ejusdem Felicis utar, transgressiones, servato temporum ordine commemorat, hanc primam refert: Alienarum tibi provinciarum jura temerarie vindicasti; haereticos per-*

Avafores, atque ab haereticis ordinatos, & quos ipse damnaveras atque ab Apostolica instituti sede damnari; non modò communioni tuae recipiendos putasti, verum etiam aliis Ecclesiis, quod nec de Catholicis fieri poterat, praefidere fecisti; aut etiam honoribus quos non merebantur, auxisti. Testatur hoc Joannes, quem à Catholicis Apameae non receptum, pulsumque de Antiochia, Tyrii praefecisti. Sed Liberatus in Breviario cap. 18. hanc promotionem Joannis Antiocheni ad Episcopatum Tyri, quae per Acacium facta est, refert ante legationem Vitalis ac Miseni, perinde ac Gelasius in Gestis de nomine Acacii; cujus etiam verba describit. Fefellit Baronium Epistola Synodi Romanae ad universos Presbyteros & Archimandritas Constantinopoli & per Bithyniam consistentes; in qua leguntur haec verba: Adjectum est etiam tunc cum ista in examinatione tractatur, quod Acacius Joannem illum Tyrionum Ecclesiae fecerit praesidere, qui Apamenis à Petro Antiochenae Ecclesiae Tyranno fuerat Episcopus ordinatus, &c. Verum haec verba non id dicunt quod Baronius existimavit, Joannem scilicet Tyrionum Ecclesiae ab Acacio praepositum fuisse, tunc cum Acacii causa in Romana Synodo examinaretur; sed id tantum dicunt: Dum Acacii crimina in supradicta Synodo discuterentur, adjectum illud esse inter caetera, quòd Joannem Antiochenum olim à se damnatum, & quem à sede Apostolica unà cum Petro Antiocheno damnari curaverat, Tyrionum Ecclesiae praefecisset. In quo duplex erat delictum; tum quod provincias nihil ad se pertinentes temerè invasisset, Antiochenum scilicet, & Tyrionum Episcopum ordinando; tum quòd hominem, & à se, & à sedis Apostolicae iudicio condemnatum, citra ejusdem sedis consensum, non modo in communionem suam recepisset, verum etiam ad honorem sacerdotii promovisset. Quod si quis scire desiderat, quandonam id factum fuerit ab Acacio, tempus ipsum mihi videor deprehendisse. Nam cum Calendio jussu Zenonis Augusti, Antiochenis Episcopus ab Acacio ordinatus fuisset Constantinopoli; id autem factum est anno Christi 482. Trocundo & Severino Coss. Antiochenes ejus regni ignari, Joannem cognomento Codonatum eodem tempore Episcopum creaverunt. Quod cum Imperatori nuntiatum fuisset, Zeno suasi Acacii qui apud ipsum plurimum poterat, praecipit ut Joannes in Episcopatum Tyri transferretur. Refert id Theophanes in Chronico pag. 110. his verbis: *ἔτιαν ἢ δὲ τὰ πολὺ μὲν τα εἰς εἴρησιν, ἐβίβωσεν τὸν ἀρχιεπὶ τὸν Κ. Π. χειροτονῆσαι ἐπίσκοπον ἀντιοχείας, ἃ ἰχειροτονῆσαι Καλανδίου. ἦσαν ἢ οἱ ἀντιοχείας χειροτονῆσαι τὸν δὲ ἀγνοῖαν ἰωάννην τὸν λεγόμενον Κωδωνάτον, ὃν ὁ Καλανδίου εἰς τύχην παροῦσιν τῆς ἀπτιοχείας μετενέσθρῳσαν.* Ejusdem Joannis Codonati meminit Victor Thuronensis in Chr. sed praepostere ut solet. Sic enim scribit: Post Consulatum secundum Longini V. C. Petrus Antiochenus sub damnatione moritur, & in ejus loco Calendionem ordinat Acacius. Orientales au-

tem Episcopi, tanquam nescientes, Joannem cognomento Codonatum eidem Antiochenæ Ecclesiæ consecravit Episcopum. Theophanes quidem Joannem Codonatum in Episcopatum Tyri ab Acacio translatum esse non dicit. Sed verisimile est Calendonem qui ab Acacio consecratus fuerat suasu Acacii Joannem illuc transfuisse. Quod ergo suadente & auctore Acacio factum fuerat, rectè ab eo actum esse dicunt Episcopi Italix in Epistola Synodica, & Felix Papa in sententia damnationis Acacii. Unum adhuc superest in Baronii verbis superius allatis, quod merito quis reprehenderit. Epistolam enim illam Synodi Romanæ ad universos Presbyteros & Archimandritas Constantinopoli & per Bithyniam consistentes, vocat Baronius litteras Felicis Papæ ad Clerum Constantinopolitanum. Et quod ad Felicis quidem nomen attinet, id Baronio facile concesserim; modò ex litteræ à Felice scriptæ in-

telligantur totius Synodi nomine. Sed quod dicit Baronius eas ad Clericos Constantinopolitanos datas esse, in eo non assentior Baronio. Datas enim sunt ad Archimandritas urbis Constantinopoleos & provincix Bithyniæ, qui Presbyterorum erant honore decorati. Certè Episcopi in Epistola illa ad universos Presbyteros & Archimandritas Constantinopoli & per Bithyniam consistentes, testantur se eisdem litteras misisse ad Clerum urbis Constantinopolis. Distinguendi sunt igitur Presbyteri & Archimandritæ Constantinopoli à Clero ejusdem civitatis. Eosdem porò esse Presbyteros & Archimandritas docet Epistola tertia Felicis Papæ à Jacobo Sirmundo edita, quæ hanc habet inscriptionem: Felix Rufino, Thalassio, Presbyteris & Archimandritis, & cæteris Monachis circa Constantinopolim & Bithyniam constitutis.